



Evropski varuh
človekovih pravic

Prevod te strani je bil narejen s strojnimi prevajanjem [Povezava]. Strojni prevodi lahko vsebujejo napake, ki bi lahko zmanjšale jasnost in natančnost, zato varuhinja človekovih pravic ne prevzema odgovornosti za kakršna koli odstopanja. Za najzanesljivejše informacije in pravno varnost glejte zgornjo povezavo z izvirno različico v jeziku angleščina. Za več informacij si oglejte našo [jezikovno in prevajalsko politiko](#) [Povezava].

Odločba v zadevi 1416/2019/VB glede tega, da je Evropska komisija projekt gradnje plinskega terminala na Hrvaškem vključila na seznam projektov skupnega interesa – čezmejnih projektov energetske infrastrukture – in nato sklenila, da temu projektu namenijo sredstva EU

Odločba

Primer 1416/2019/VB - Preiskava uvedena dne 18/09/2019 - Odločba z dne 16/12/2020 - Zadevna institucija ali organ Evropska komisija (Nadaljna preiskava ni utemeljena) |

Primer se je nanašal na projekt gradnje plavajočega terminala za utekočinjeni zemeljski plin na hrvaškem otoku. Pritožniki so bili zaskrbljeni, da je Evropska komisija projekt uvrstila na seznam projektov skupnega interesa – čezmejnih projektov energetske infrastrukture – in mu dodelila sredstva EU v okviru instrumenta za povezovanje Evrope (IPE). Pritožniki so menili, da projekt ne izpolnjuje ustreznih meril za vključitev na seznam projektov skupnega interesa in prejem sredstev EU.

Evropska varuhinja človekovih pravic je zadevo proučila in ni odkrila ničesar, kar bi nakazovalo, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ko je projekt vključila na seznam projektov skupnega interesa in mu dodelila sredstva EU. Ker je Komisija zdaj podala jasna pojasnila o argumentih pritožnikov, evropska varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da nadaljnje preiskave v zvezi s to pritožbo niso upravičene.

Ozadje pritožbe

1. Projekti skupnega interesa (PCI) so ključni čezmejni infrastrukturni projekti, ki povezujejo energetske sisteme držav EU in tako pomagajo EU doseči cilje energetske politike in podnebja [1] Merila za opredelitev, načrtovanje in izvajanje projektov skupnega interesa so določena v uredbi TEN-E [2] .



2. Evropska komisija vsaki dve leti pripravi seznam teh projektov (seznam projektov skupnega interesa) [3] , za katere se uporabljajo pospešeni postopki načrtovanja in izdaje dovoljenj ter so lahko upravičeni do financiranja EU v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) [4] . Komisija predloži seznam projektov Evropskemu parlamentu in Svetu. Če niti Parlament niti Svet ne zavrneta seznama, začne veljati.

3. Pritožba se nanaša na projekt izgradnje plavajočega terminala za utekočinjeni zemeljski plin (UZP) na hrvaškem otoku Krku [5] Projekt je bil prvič vključen na seznam projektov skupnega interesa leta 2013 [6] in je bil vključen na vse naslednje sezname projektov skupnega interesa. Leta 2017 je projekt prejel 101,4 milijona EUR sredstev EU v okviru IPE za prvo fazo gradnje plavajoče enote za skladiščenje in ponovno uplinjanje [7] .

4. Da bi bil plinski projekt vključen na seznam projektov skupnega interesa, mora biti del najnovejšega desetletnega načrta za razvoj omrežja za plin, ki ga je pripravila Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za plin (ENTSOG). [8] V zvezi s tem se stroški in koristi projekta ocenijo na podlagi metodologije, ki jo je razvil ENTSOG [9] .

5. Pritožniki, evropska okoljska organizacija in njena hrvaška podružnica, so izpodbijali vključitev projekta na seznam projektov skupnega interesa in odločitev o dodelitvi sredstev IPE. Pritožniki menijo, da projekt ni v skladu z ustreznimi pravili iz uredbe TEN-E in merili za prejemanje sredstev IPE [10] .

6. Aprila 2019 je devet poslancev Evropskega parlamenta Komisiji poslalo pismo o projektu, v katerem je predstavilo enaka stališča in argumente kot pritožniki. Komisijo so pozvali, naj umakne financiranje in naj projekta ne uvrsti na četrti seznam projektov skupnega interesa [11] .

7. Komisija je maja 2019 pojasnila, da je bil projekt vključen na seznam projektov skupnega interesa, ker zmanjšuje odvisnost regije od enega samega dobavitelja, odpira regijo alternativnim virom, povečuje konkurenco in zmanjšuje stroške energije. Komisija je tudi dejala, da bo analizirala pomisleke poslancev Evropskega parlamenta v zvezi s projektom v zvezi z njegovo skladnostjo z veljavnimi pravili.

8. Nezadovoljni z odgovorom Komisije so se pritožniki julija 2019 obrnili na varuhinjo človekovih pravic.

Preiskava

9. Varuhinja človekovih pravic je začela preiskavo pritožbe, da bi zagotovila, da je Komisija obravnavala pomisleke pritožnikov glede skladnosti projekta z (1) merili za vključitev na seznam projektov skupnega interesa in (2) merili za financiranje IPE.

10. Varuhinja človekovih pravic je med preiskavo prejela odgovor Komisije na njeno zahtevo po informacijah. Pritožniki so izrazili nestrinjanje z odgovorom Komisije, vendar so se odločili, da



ne bodo predložili dodatnih pripomb. Preiskovalna skupina varuha človekovih pravic je od Komisije prejela tudi najnovejše informacije o svojem delu v zvezi z ocenjevanjem in financiranjem projektov skupnega interesa.

Argumenti, predstavljeni varuhu človekovih pravic

11. Pritožniki so trdili, da projekt nima čezmejnega učinka, kar je eden od pogojev za imenovanje projekta kot projekta skupnega interesa. [12] Dodali so, da projekt ne izpolnjuje meril za dodelitev sredstev IPE zaradi pomanjkanja čezmejne razsežnosti in dejstva, da projekt ni v „zreli“ ali dovolj napredni fazi. [13]

12. V zvezi s čezmejnimi učinkom projekta so pritožniki navedli, da v skladu z ustreznim postopkom [14] Madžarska, za katero trdijo, da je edina druga država, navedena v zvezi s projektom [15], ni vložila uradnega zahtevka za uporabo terminala.

13. Glede zrelosti projekta so pritožniki navedli, da izvajanje projekta ne napreduje. Ugotovili so, da upravljavci niso dovolj zainteresirani za uporabo terminala, da bi bil projekt dobičkonosen. Dodali so, da je nosilec projekta zaradi pomanjkanja zanimanja trga zmanjšal obseg projekta.

14. Pritožniki so prav tako izrazili pomisleke glede analize stroškov in koristi projekta, saj je ta projekt zmanjšal njegove stroške in ni prepričljivo dokazal njegovih koristi. Menili so, da je to posledica slabo opredeljenega trajnostnega merila, ki ga morajo izpolnjevati projekti projektov skupnega interesa za plin, kar je omejilo morebitne stroške projekta, ki nastanejo zaradi verjetnih vplivov na okolje. Pritožniki so se sklicevali na dejstvo, da je Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) izrazila tudi pomisleke glede ocene trajnosti ter stroškov in koristi projektov na področju plina. [16]

15. Komisija je navedla, da projekt izpolnjuje merila za vključitev na seznam projektov skupnega interesa. Ugotovil je, da ima projekt pomemben čezmejni učinek, saj je hrvaški plinski sistem povezan s sistemom Slovenije in Madžarske. Pojasnila je, da je največja zmogljivost projekta višja od letnih uvoznih potreb Slovenije in več kot četrtnina madžarskih. Komisija je dodala, da neposredna udeležba pri izvajanju projekta ali uradna prijava interesa iz druge države članice ni pogoj za vključitev projekta na seznam projektov skupnega interesa na podlagi čezmejnega merila.

16. Ko je Komisija projekt uvrstila na četrti seznam projektov skupnega interesa, je izvedla novo oceno njegove skladnosti z merili iz uredbe TEN-E. Vsak seznam projektov skupnega interesa je nov seznam, Komisija pa vsak projekt oceni na enak način, ne glede na to, ali je bil vključen na prejšnji seznam ali ne. To mu omogoča, da upošteva razvoj trga, ki bi lahko vplival na oceno projekta. Če projekt, ki je bil na prejšnjem seznamu projektov skupnega interesa, ne bi izpolnjeval na novo določenih meril ali če koristi ne bi več presegale stroškov, ne bi bil vključen na novi seznam.

17. Komisija je opozorila, da bi projekt zagotovil alternativni vir oskrbe in pot za zemeljski plin,



kar pomeni znatno korist za energetska varnost. Glede na razvoj trga s plinom Komisija pričakuje, da se bo terminal uporabljal bolj, kot kažejo začetni izrazi interesa. Dodala je, da bi terminal kljub razmeroma nizki stopnji izkoriščenosti koristil potrošnikom s povečanjem konkurence na trgu.

18. Komisija je navedla, da če bi udeleženci na trgu že izrazili zadostno zanimanje za zmogljivost terminala, da bi bil projekt izvedljiv, ne bi bil upravičen do financiranja IPE. Ugotovil je, da pomanjkanje zadostnega interesa krepi utemeljitev za dodelitev sredstev EU.

19. Glede zrelosti projekta je Komisija navedla, da so bila sredstva IPE dodeljena za prvo fazo projekta (izgradnja plavajoče enote za skladiščenje in ponovno uplinjanje), kar je popolnoma v skladu z opisom projekta na seznamu projektov skupnega interesa. Komisija je ugotovila, da je leta 2019 nosilec projekta za to [17] oddal naročilo in pridobil enoto. Komisija zato meni, da se projekt izvaja od začetka leta 2019.

20. Komisija je dodala, da redno spremlja, ali projekt izpolnjuje pogoje za dodelitev nepovratnih sredstev, in da bo, če bi ugotovila nepravilnosti ali kršitve obveznosti, sprejela korektivne ukrepe.

Ocena varuha človekovih pravic

21. Za oceno, ali projekt izpolnjuje merila iz uredbe TEN-E ali izpolnjuje merila za financiranje IPE, je potrebno strokovno tehnično znanje. Vloga varuha človekovih pravic torej ni ocenjevanje projekta glede na ta merila, temveč zagotavljanje, da je Komisija predložila jasna pojasnila za svoje odločitve. Varuh človekovih pravic bi lahko podvomil v tehnično oceno projekta le, če bi temeljil na jasnih dokazih o očitni napaki pri presoji.

22. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da je Komisija zdaj jasno in izčrpno obravnavala argumente pritožnikov v zvezi z zrelostjo projekta in njegovim čezmejnem učinkom. Varuh človekovih pravic na podlagi informacij, pridobljenih med preiskavo, ne najde ničesar, kar bi kazalo na to, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ko je projekt vključila na seznam projektov skupnega interesa in mu dodelila sredstva EU.

23. V zvezi s trditvijo pritožnikov, da je bila na seznamu projektov skupnega interesa omenjena le Madžarska v zvezi s projektom, varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da bi projekt koristil tudi drugim državam članicam, kot je Slovenija, ki jih je podala Komisija. Dejstvo, da bi projekt lahko koristilo države, ki niso Madžarska, je v skladu z besedilom seznama projektov skupnega interesa, ki projekt opisuje kot „[c] lester *terminala Krk za utekočinjeni zemeljski plin s povezovalnimi in evakuacijskimi plinovodi* **proti Madžarski in širše** [...]“ (poudarek dodan). [18]

24. V zvezi s sredstvi EU, dodeljenimi projektu, varuhinja človekovih pravic meni, da je Komisija jasno pojasnila, da je faza projekta, ki je prejela finančna sredstva, tista za gradnjo plavajoče enote za skladiščenje in ponovno uplinjanje. Komisija je predložila jasne primere ukrepov, ki jih je nosilec projekta sprejel v podporo svojemu stališču, da se financirane dejavnosti izvajajo.



25. Varuhinja človekovih pravic je seznanjena z zagotovilom Komisije, da je pred vključitvijo na četrti seznam projektov skupnega interesa izvedla novo oceno skladnosti projekta z merili iz uredbe TEN-E. Komisija lahko z enako oceno vsakega projekta ne glede na to, ali je bil vključen na prejšnji seznam ali ne, ugotovi, ali prej navedeni projekt ne izpolnjuje meril za vključitev na nov seznam.

26. V zvezi z oceno stroškov in koristi projektov skupnega interesa za plin varuhinja človekovih pravic priznava, da je način ocenjevanja trajnosti teh projektov lahko vplival na njihove analize stroškov in koristi. Varuh človekovih pravic je to zadevo preučil v okviru nedavne preiskave [19]

27. Po mnenju Komisije je bila trajnost predlaganih projektov na področju plina pred četrtem seznamom projektov skupnega interesa ocenjena na različne načine, pomanjkanje enotno dostopnih, doslednih in točnih podatkov pa je preprečilo popolnoma zadovoljivo in dosledno oceno. Poskus Komisije, da bi to rešila v okviru četrtega seznama projektov skupnega interesa, se ni izkazal za učinkovitega, saj je pristop, ki ga je takrat predlagal ENTSG, temeljil na predpostavkah, da bodo vsi projekti na področju plina pokazali le pozitivne koristi [20]

28. Varuhinja človekovih pravic je ugotovila, da trajnost projektov na področju plina, ki so bili vključeni na seznam projektov skupnega interesa, ni bila dovolj upoštevana. Vendar je ugotovila tudi, da si Komisija prizadeva za izboljšanje metodologije za ocenjevanje predlaganih projektov na področju plina [21]. Če ali prihodnji projekti skupnega interesa bodo pri oceni trajnostnosti upoštevali raven emisij toplogrednih plinov in učinke na učinkovitost ter učinek na skupno intenzivnost toplogrednih plinov proizvodnje energije v državah članicah EU in emisije, povezane z delovanjem same infrastrukture. Zato je varuhinja človekovih pravic ugotovila, da nadaljnje preiskave niso bile upravičene. Sklep varuha človekovih pravic v tej zadevi velja tudi za ta primer.

Zaključek

Varuh človekovih pravic na podlagi preiskave zaključi ta primer z naslednjo ugotovitvijo:

Nadaljnje preiskave v zvezi s to pritožbo niso upravičene.

Pritožnik in Komisija bosta obveščena o tej odločitvi.

Emily O'Reilly evropska varuhinja človekovih pravic

Strasbourg, 16. 2020



- [1] Več informacij o projektih skupnega interesa je na voljo na https://ec.europa.eu/energy/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructure-projects_ [Povezava].
- [2] Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex%3A32013R0347> [Povezava].
- [3] Seznami projektov skupnega interesa so na voljo na https://ec.europa.eu/energy/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructure-projects_ [Povezava].
- [4] Instrument za povezovanje Evrope (IPE) je instrument financiranja EU, ki podpira razvoj vseevropskih omrežij na področju prometa, energije in digitalnih storitev, <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility> [Povezava].
- [5] Več informacij o projektu je na voljo na spletni strani nosilca projekta (LNG Croatia LLC), <https://lng.hr/en/> [Povezava].
- [6] Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1391/2013 z dne 14. oktobra 2013 o spremembi Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo v zvezi s seznamom projektov skupnega interesa Unije, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1391> [Povezava].
- [7] Časovni razpored izvajanja ukrepa je od februarja 2018 do decembra 2020. Več informacij: <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-energy/6.5.1-0018-hr-w-m-16> [Povezava].
- [8] Priloga III.2. k Pravilniku TEN-E ENTSOG vsaki dve leti sprejme „desetletni razvojni načrt omrežja“. Projekti, ki so vključeni v načrt, se lahko prijavijo za vključitev na seznam projektov skupnega interesa. Glej: <https://www.entsog.eu/> [Povezava].
- [9] Člen 11(1) uredbe TEN-E.
- [10] Razpis za zbiranje predlogov v zvezi s projekti skupnega interesa v okviru instrumenta za povezovanje Evrope na področju vseevropske energetske infrastrukture, IPE-Energy-2016–2, https://ec.europa.eu/inea/sites/inea/files/cef_energy_2016_2_call_text_for_publication.pdf [Povezava].
- [11] Komisija je med preiskavo sprejela četrti seznam projektov skupnega interesa, ki še vedno vključuje projekt, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32020R0389> [Povezava].
- [12] Merila so navedena v členu 4 uredbe TEN-E in so na voljo na:



<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex%3A32013R0347> [Povezava]

[13] IPE-Energy-2016–2, točka 9.

[14] Promotor projekta je organiziral razpis za tiste, ki jih zanima uporaba terminala, da bi ocenil povpraševanje po osnovnih in dodatnih storitvah terminala. Postopek je potekal od januarja 2018 do februarja 2019 in je bil večkrat podaljšan.

[15] Tretji [seznam projektov skupnega interesa](#) [Povezava] se nanaša na „priključni terminal Krk za utekočinjeni zemeljski plin s povezovalnimi in evakuacijskimi plinovodi proti Madžarski in zunaj nje, vključno z naslednjimi projekti skupnega interesa:

6.5.1 Razvoj terminala za utekočinjeni zemeljski plin v Krku (HR) do 2,6 bcm/a – faza I in povezovalni plinovod Omišalj – Zlobin (HR)

6.5.5 „kompresorska postaja 1“ na hrvaškem sistemu za prenos plina

6.5.6 Razširitev terminala za utekočinjeni zemeljski plin v Krku (HR) nad 2,6 bcm/a – faza II in cevovodi za evakuacijo Zlobin – Bosiljevo – Sisak – Kozarac-Slobodnica (HR).

[16] Mnenje Agencije za sodelovanje energetske regulatorje št. 14/2019 z dne 27. junija 2019 o načrtu TEN-YEAR NETWORK DEVELOPMENT PLAN 2018, https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Opinions/Opinions/ACER%20Opinion%2014-2019 [Povezava].

[17] Promotor je oddal naročilo EPC, ki je naročilo gradnje, ki se uporablja za velike ali kompleksne projekte, v skladu s katerim je izvajalec odgovoren za načrtovanje, gradnjo in dokončanje projekta po fiksni ceni in do določenega datuma. Pogodba prenese tudi večino tveganj z lastnika na izvajalca, ki mora izvesti zaključen projekt na ključ.

[18] To sklicevanje na Madžarsko in drugod je vključeno na drugi, tretji in četrti seznam projektov skupnega interesa. Prvi seznam projektov skupnega interesa se je nanašal na „Skupino Krk za ponovno uplinjanje utekočinjenega zemeljskega plina in plinovode za evakuacijo proti Madžarski, Sloveniji in Italiji“.

[19] Sklep Evropskega varuha človekovih pravic v zadevi 1991/2019/KR o ukrepih Evropske komisije v zvezi z oceno trajnosti za projekte na področju plina na trenutnem seznamu projektov skupnega interesa, <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/135095> [Povezava].

[20] Komisija je pojasnila, da je to posledica preklopa goriva od onesnaževanja do fosilnih goriv, ki manj onesnažujejo, na primer od premoga do plina, in velike količine obnovljivega plina.

[21] Glej:

https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/364d69a4-1744-11eb-b57e-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=OP-Main-Header [Povezava]

